

DE HOOFDRUBRIEKEN IN HET SURINAAMS JURISTEN BLAD 1963-2012

Marten Schalkwijk

Inleiding

Naar aanleiding van het 50 jarig bestaan van het Surinaams Juristen Blad werd mij door de redactie van het SJB gevraagd een artikel voor het tijdschrift te schrijven. Na enige tijd deed ik het voorstel om een analyse van alle uitgaven van het SJB over de afgelopen periode te doen. Daar werd positief op gereageerd. Zo een analyse vergt echter behoorlijk onderzoek en neemt tijd in beslag. Daartoe heb ik een aantal juristen uitgenodigd die voor een pre-PhD module aan het *Institute for Graduate Studies and Research* (IGSR) bezig waren met *scientific writing* en daarvoor een artikel moesten schrijven. Nadia Rostam, Nalinie Ramnarain en Sardha Sitaram gingen de uitdaging aan en samen hebben wij het onderzoek opgezet en uitgevoerd. Zij brachten ook juridische kennis mee die ik als socioloog niet had. Zelf was ik de wetenschappelijke supervisor en hoofdonderzoeker van het project. Ofschoon er veel tijd in is gaan zitten, was het voor allen een positieve ervaring, met onderlinge discussie en leermomenten. Er is samen geanalyseerd en er is commentaar op elkaars schrijfproducten geleverd. Het resultaat is neergelegd in een aantal analytische artikelen en een index op 50 jaar SJB. In dit artikel wordt een kort overzicht gegeven van de aanpak van het onderzoek en enkele resultaten. Voor de algemene oriëntatie op het SJB wordt ook nagegaan wat bij eerdere jubilea is geschreven.

Eerdere terugblikken

Bij het 35 jarig bestaan van het Surinaams Juristenblad schreef dr. Jnan Adhin, de toenmalige voorzitter van de redactie, een artikel over het vakblad. Het eerste deel van zijn artikel gaat over de redactie en de pogingen om het blad regelmatig te doen verschijnen. Hij concludeert daarbij "...dat het waarlijk allesbehalve een sinecure is om een juridisch-wetenschappelijk tijdschrift regelmatig te doen uitkomen!". Het tweede deel richt zich op de inhoud van het SJB. Adhin geeft aan dat er niet altijd voldoende aanbod van artikelen was, maar dat "de inhoud op een aanvaardbaar niveau is gebleven." Daarna deelt hij de verschijning van het SJB in een aantal periodes in die meer met de verschijningsperikelen van het blad te maken hadden (t.w. 1963-1970, 1972-1984, en 1991-1997) en stipt daarbij per periode een reeks artikelen aan, zonder deze verder in te delen.¹

Wanneer het SJB 40 jaar bestaat komt er weer een herdenkingsartikel uit van de nieuwe redactievoorzitter, mr. Carlo Jadnanansing. Hij geeft aan niet in herhaling te willen treden, maar een aanvulling te geven op het bovengenoemde artikel van Adhin. Hij vult inderdaad aan met nieuwe informatie over de redactiecommissie en geeft per jaar aan hoeveel nummers van het SJB verschenen zijn. Ook inhoudelijk vult hij de eerdere informatie van Adhin aan met recente publicaties uit het SJB en geeft een lijstje met een overzicht van de auteurs met tien of meer artikelen. Hij blijft ook stilstaan bij de jurisprudentie die gepubliceerd is, zonder deze te analyseren. Tenslotte wordt de prijsontwikkeling en financiering van het SJB behandeld. Jadnanansing onderstreept Adhin's conclusie dat de inhoud van het blad "op een aanvaardbaar niveau is

¹ J.H. Adhin: 35 jaar Surinaams Juristenblad (SJB juli 1998). Voor wat de keuze van de periodes betreft stelt hij "Elke periode wordt gekenmerkt door frisse moed en het voornemen om het blad regelmatig te doen uitkomen..."

gebleven". In tegenstelling tot Adhin constateert hij dat er inmiddels meer artikelen worden aangeboden "met name door universiteitsdocenten".²

Ter gelegenheid van het 125 jarig bestaan van het Nederlands Juristenblad schreef prof. J.M. Polak een korte verhandeling. In zijn boekje typeert hij het soort artikelen en geeft daarbij een korte toelichting. Zo waren er korte artikelen, opmerkingen en mededelingen, opinies, en interviews. De helft van het blad bestaat echtewr uit boekbesprekingen, tijdschriften, wetgeving en actualiteiten, terwijl in de bijlage de rechterlijke uitspraken zijn opgenomen. Naast de reguliere edities waren er themanummers, speciale nummers en series. Polak geeft een samenvattende informatie over de achtergrond van de schrijvers, waarbij blijkt dat bijna 60% uit de universitaire wereld afkomstig is. In een tweede hoofdstuk wordt het NJB vergeleken met andere juridische tijdschriften in Nederland. Er bestonden al 12 vakbladen toen het NJB het licht zag en daarna zijn er vele specialistische bladen bijgekomen. In het derde hoofdstuk komt het redactionele beleid van het NJB aan de orde. Polak geeft aan dat er vanaf het begin van het NJB ook banden waren met de Nederlandse Juristen Vereniging en met de Nederlandse Jurisprudentie.³ Het Surinaams Juristenblad heeft kennelijk toch wat gemeen met het Nederlandse Juristenblad, ofschoon nergens in het SJB een relatie met het NJB wordt vermeld. Wellicht stond het wel model voor het SJB.

Wijze van onderzoek

Om een goede analyse van het SJB te maken werden verschillende nummers ingekeken om na te gaan wat er zoal in voorkwam en wat voor materiaal er gebruikt kon worden. Wij begonnen om alle exemplaren van het SJB in kaart te brengen. Dit leek makkelijker gezegd dan gedaan, want in geen enkele bibliotheek bleek er een volledige collectie van alle nummers aanwezig te zijn. Na weken speurwerk konden wel alle nummers worden achterhaald.⁴ Door de onderzoekers is gezamenlijk een codeboek gemaakt aan de hand waarvan elk artikel per editie kon worden ingevoerd en gecodeerd. Elk van de drie juristen heeft een deel ingevoerd in Excel, waarna de verschillende files werden samengevoegd en door de hoofdonderzoeker zijn omgezet in het statistisch programma SPSS. Er werden voorlopige analyses gedaan, waarna het codeboek werd aangescherpt en fouten bij de invoer werden gecorrigeerd. Elke onderzoeker had inmiddels een eigen onderwerp en op basis daarvan werden specifieke analyses gedaan en werd de data weer in Excel files omgezet, zodat men er zelf verder in kon werken.⁵

² C.R. Jadnanansing: Een revue van veertig jaar Surinaams Juristenblad (SJB September 2003). In SJB april 2005 verschijnt een correctie op het artikel m.n. de tabel van verschenen edities per jaar en de tabel met auteurs worden in verbeterde versie opnieuw geplaatst.

³ J.M. Polak: Terugblikken op het Nederlands Juristenblad. Uitgever: W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle, 1992.

⁴ Eén van de onbedoelde bijproducten van dit project is dat wij de hiaten in verschillende collecties hebben ontdekt en twee collecties volledig hebben kunnen maken, waaronder de collectie van de bibliotheek van de Anton de Kom Universiteit.

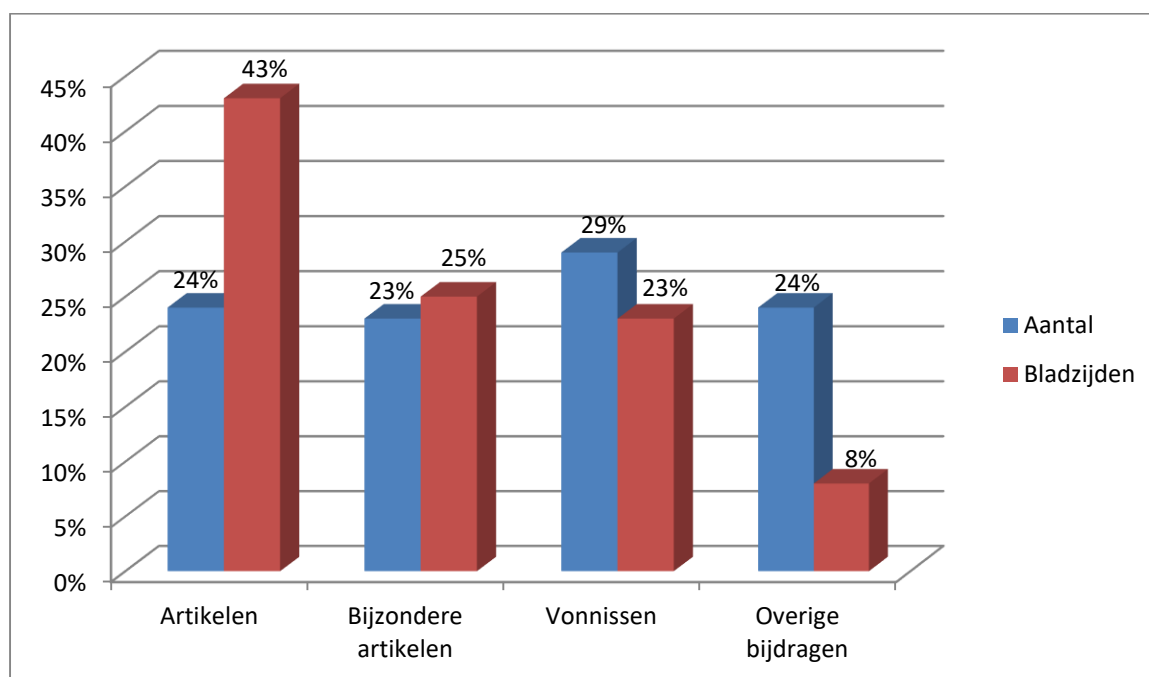
⁵ In feite zijn er drie verschillende databases gemaakt. Eerst werd een database gemaakt van alle nummers en jaargangen, omdat het SJB niet altijd verschenen is en nummers op de kaft soms ontbraken. Deze database was belangrijk om alle nummers te achterhalen en ook af te checken of we alles hadden ingevoerd. Ook is er een database van alle redactieleden gemaakt om na te gaan hoe vaak er wisselingen zijn geweest en wat de achtergrond van de redactieleden was. Die database is gebruikt voor het artikel van Marten Schalkwijk "De voorzitters en redactieleden van het Surinaams Juristenblad 1963-2012" dat ook in deze editie is opgenomen. Tenslotte is er de algemene database met de artikelen en auteurs. Dit artikel beschrijft primair de algemene database.

Codeboek

Het codeboek geeft de verschillende variabelen (kenmerken) aan van elk artikel en informatie daaromheen. Allereerst is het jaar, maand, en nummer van elke SJB editie geregistreerd. Daarnaast zijn er gegevens van de auteur opgenomen m.n. voornaam, achternaam, titel, beroep/functie, geslacht, land van residentie. Hierop volgen de kenmerken van het artikel zelf, waarbij wij de artikelen hebben ingedeeld naar hoofdrubriek met verdere onderverdeling, rechtsgebied, taal, aantal bladzijden en titel van het artikel. Bij de jurisprudentie is ook aangegeven welke instantie en rechter het vonnis hebben gevelld.

Hoofdrubrieken

Bij de meeste SJB nummers is de inhoudsopgave ingedeeld in artikelen en jurisprudentie. Wij hebben bij de artikelen een indeling gemaakt naar gewone artikelen en bijzondere artikelen. De bijzondere artikelen zijn namelijk van een iets ander karakter zoals een lezing of bijzonder college, boekbespreking, reactie op een artikel, in memoriam, e.d. De jurisprudentie betreft hoofdzakelijk vonnissen, waarvan dus de hoofdzaak van de casus en de uitspraak met overwegingen zijn weergegeven. In een aantal gevallen wordt het vonnis van commentaar of een noot voorzien, hetgeen als een bijzonder artikel gecodeerd is, omdat er dan ook een schrijver geïdentificeerd kan worden. De vonnissen zijn veelal door de redactie verzameld en soms door advocaten en anderen aangeleverd. Alle andere artikelen en rubrieken hebben wij als vierde hoofdrubriek 'Overig' gecodeerd. Het betreft redactionele artikelen, mededelingen, nieuws van de Surinaamse Juristen Vereniging, lijst van afgestudeerde juristen en scripties, afgekondigde wetten en staatsbesluiten, e.d. Wij hebben zelfs de inhoudsopgave en advertenties gecodeerd, zodat we letterlijk elk nummer van de SJB in de database hebben gestopt. Ook is van elk onderdeel het aantal bladzijden ingevoerd.

Figuur 1: SJB 1963-2012 ingedeeld naar hoofdrubrieken

Gewicht van de bijdragen in het SJB

De relatieve betekenis van elk van de vier hoofdrubrieken is af te lezen uit figuur 1 (welke gebaseerd is op tabel 1).⁶ Indien we alleen naar het aantal artikelen en overige bijdragen kijken dan zien we dat qua aantal de spreiding vrij evenredig is, met iets meer vonnissen (29%). Naar aantal gemeten wegen de 'artikelen', de 'bijzondere artikelen' en de 'overige bijdragen' even zwaar (23% tot 24%). Het aantal is echter niet de beste indicator omdat een redactioneel voorwoord (onderdeel van de overige bijdragen) meestal niet meer dan een pagina beslaat (en misschien twee uur werk heeft gekost), terwijl een artikel veel langer is (met vele dagen werk). Het aantal uren dat ergens in is gestopt aan werk is niet te achterhalen, maar het aantal bladzijden geeft toch wat betere indicatie van het gewicht van elke hoofdrubriek. Indien we de hoofdrubrieken vergelijken naar aantal bladzijden (in figuur 1) dan zien we dat de 'artikelen' nu 43% van het totaal aan bladzijden in beslag nemen, terwijl de 'overige bijdragen' dalen naar 8%, terwijl de 'bijzondere artikelen' en 'vonnissen' daartussenin zitten (resp. 25% en 23%). Het betekent dat de 'artikelen' qua omvang van het blad het zwaarst tellen en de andere rubrieken minder gewicht in de schaal leggen. Dat lijkt een goede indicatie van de intenties van de redactie, omdat de hoofdartikelen de kern van het SJB uitmaken.

Tabel 1: Indeling van SJB 1963-2012 naar rubrieken en bladzijden

Hoofdrubriek	Aantal bladzijden	Gemiddeld per artikel	Aantal artikelen
A. Artikelen	2589	9,8 blz.	N = 265
B. Bijzondere artikelen	1500	6,0 blz.	N = 250
1. toespraak of college	769	9,4	N = 82
2. boekbespreking	120	3,6	N = 33
3. biografie/necrologie	55	3,2	N = 17
4. reactie op een artikel	110	4,6	N = 24
5. reactie op een vonnis	370	4,6	N = 81
6. seminar/symposium	54	8,9	N = 6
7. overig	22	3,1	N = 7
C. Jurisprudentie (vonnissen)	1394	4,3 blz.	N = 323
D. Overige bijdragen	870	2,1 blz.	N = 401
8. lijst van scripties en publicaties	117	1,8	N = 66
9. lijst van wetten en regelingen	209	3,5	N = 59
10. redactioneel/mededelingen	142	1,1	N = 133
11. overig	14	1,3	N = 11
12. inhoudsopgave/colofon	87	1,2	N = 73
13. advertenties	301	5,1	N = 59
Totaal	6353	5,1 blz.	N = 1239

In de periode die wij onder de loep nemen zijn er in totaal 6.353 paginas gepubliceerd in alle SJB's. Indien we de inhoudsopgave en advertenties weglaten dan blijft er 5.965 paginas inhoudelijke tekst over. In tabel 1 is te zien wat er zoal gepubliceerd is en ook hoeveel bladzijden daaraan besteed zijn. De meeste bladzijden zijn besteed aan de 265 artikelen, gevolgd door de 250 bijzondere artikelen en daarna de 323 vonnissen.

⁶ In de grafiek zijn de inhoudsopgave en advertenties (zie item 12 en 13 in tabel 1) weggelaten, omdat dit geen inhoudelijke bijdragen aan het SJB zijn.

Er zijn korte artikelen geweest en lange artikelen (kortste 2 blz. en langste 35 blz.), maar gemiddeld nam een artikel 9,8 bladzijden in beslag.⁷ De bijzondere artikelen zijn gemiddeld korter (nl. 6,0 blz.), maar ook hier zijn er korte en lange artikelen (kortste 0,5 blz. en langste 47 blz.).⁸ De boekbesprekingen, artikelen over bijzondere personen, en reacties op artikelen of vonnissen zijn een stuk korter. De vonnissen zelf zijn met gemiddeld 4,3 blz. korter dan de artikelen en bijzondere artikelen, maar ook hier zijn er uitzonderingen (kortste vonnis 1 blz., langste 29 blz.).⁹ Bij de overige bijdragen gaat het veelal om korte rubrieken (gemiddeld 2,1 blz. en zonder de advertenties en inhoudsopgave gem. 1,8 blz.) zoals een voorwoord, overzichten van scripties van de juridische faculteit en nieuwe wetten en andere regelingen van de overheid.

Verdere analyse

De data die verzameld zijn over de auteurs, artikelen, redactieleden en andere informatie uit het SJB zijn nader geanalyseerd en verwerkt in een vijftal artikelen. In mijn artikel "Continuïteit en discontinuïteit bij de publicaties van het SJB" worden een aantal meer technische aspecten van het SJB bekeken o.m. aantal publicaties per jaar, omvang van de nummers, speciale edities, taalgebruik, uitgever, prijs, kaften, en overlevingstrategie. Mijn andere artikel "De voorzitters en redactieleden van het Surinaams Juristenblad 1963-2012" kijkt naar de samenstelling van de redactie. Daarbij komen zaken aan de orde zoals de genderverhouding, beroepsachtergrond, relatie met de universiteit, nationaliteit, zittingsperiode, publicaties, e.d.. Ook worden de voorzitters van de redactie die langere tijd hebben aangezeten belicht. Nadia Rostam geeft in haar artikel "Rechtsgebieden en staatkundige periodes" een overzicht van wat voor soort artikelen (en bijzondere artikelen) er in vier onderscheiden periodes zijn gepubliceerd. Nalinie Ramnarain en Marten Schalkwijk analyseren in het artikel "Jurisprudentie in het Surinaams Juristenblad 1963-2012" de gepubliceerde vonnissen en commentaren op de vonnissen. Daarbij wordt een overzicht gegeven wat elders aan jurisprudentie is gepubliceerd, terwijl de vonnissen worden bekeken naar de rechtsgebieden, en rechtsprekende instanties. Tevens worden de belangrijkste auteurs van de annotaties in beeld gebracht. In het laatste artikel "Auteurs en de vorming van een eigen Surinaamse rechtsontwikkeling na 50 jaar Surinaams Juristenblad" worden door Sardha Sietaram en Marten Schalkwijk de auteurs in beeld gebracht. Daarbij wordt tevens geprobeerd om een antwoord te formuleren op de vraag of het SJB heeft bijgedragen tot de eigen rechtsontwikkeling in Suriname.

⁷ Het langste artikel is van mr. J.M.F. Rakers: Kanttekeningen met betrekking tot de wetgevende bevoegdheid naar de tekst en het stelsel van de Grondwet (SJB december 1977). Er zijn 18 artikelen van 20 blz. of meer.

⁸ Er zijn vier toespraken of colleges die meer dan 20 bladzijden in beslag nemen. Één daarvan (31 blz.) is als speciaal nummer uitgegeven t.w. dr. H.J.R. Kaptein: De ware raadsman, over de moraal van de advocaat in strafzaken (SJB februari 1999). Het langste bijzondere artikel (47 blz.) is echter een toespraak/college van dr. Cees A. Kraan: Allodiale erfpacht, eigendom, grondhuur (SJB april 2009). Soms zijn langere artikelen in twee delen opgesplitst, dat is 11 keer gebeurd.

⁹ Het langste vonnis (29 blz.) is "Caribbean Court of Justice between Hummingbird Rice Mills Ltd ca Suriname/The Caribbean Community, common external tariff" (SJB mei 2012).